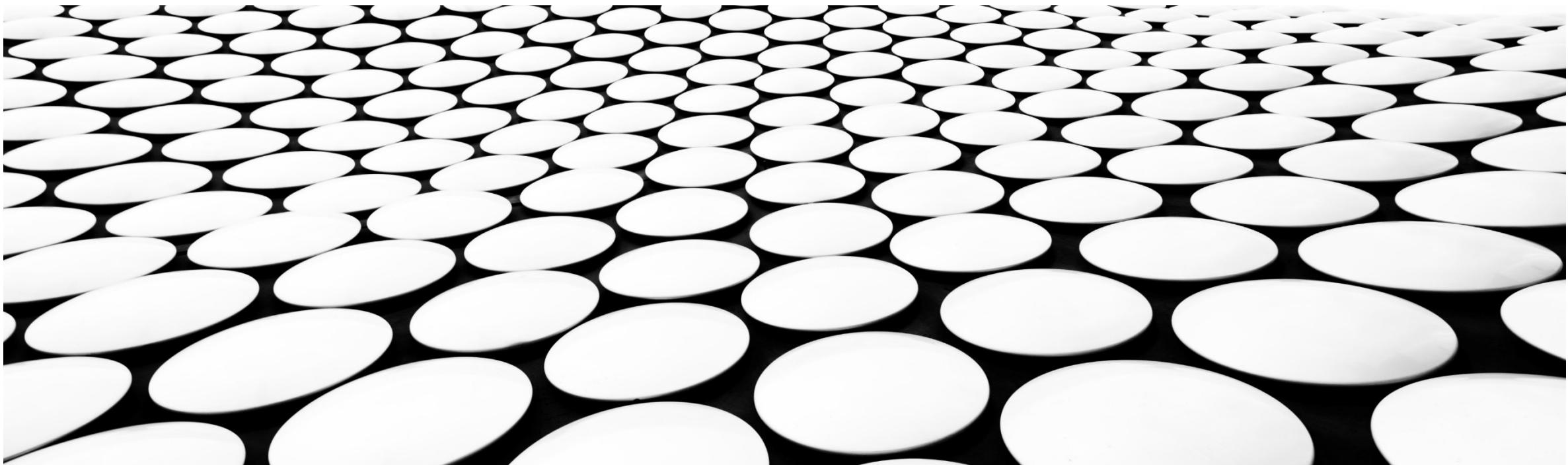

IVc511 ÚVOD DO ETICKÉHO A PROFESNÍHO CHOVÁNÍ V BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZE

IVc303 ÚVOD DO ETICKÉHO KÓDEXU A PROFESNÍ PŘÍPRAVY

PaedDr. LUCIA MIKURČÍKOVÁ, Ph.D., BCBA, KATEDRA ŠPECIÁLNEJ PEDAGOGIKY PF PU V PREŠOVE (lucia.mikurcikova@unipo.sk)

Prvý blok

- Behaviorálna analýza ako profesia
- Regulácia profesie
- *Professional and Ethical Compliance Code for Behavior Analysis* (Soubor profesních a etických zásad pro BA)
- ✓ *Responsible Conduct of Behavior Analysts* (1.0)
- ✓ *Behavior Analyst´s Responsibility to Clients* (2.0)

Druhý blok

- ✓ *Assessing Behavior* (3.0)
- ✓ *Behavior Analysts and the Behavior Change Program* (4.0)
- ✓ *Behavior Analysts as Supervisors* (5.0)
- ✓ *Behavior Analysts ´Ethical Responsibility to the Profession of Behavior Analysts* (6.0)
- *Ethics Code for Behavior Analysts* (Code) (2022)
- Model etického rozhodovania

2.06 MAINTAINING CONFIDENTIALITY

- a) BAs have a primary obligation and take reasonable precautions **to protect the confidentiality** of those with whom they work or consult, recognizing that confidentiality may be established by law, organizational rules, or professional or scientific relationships.
- b) BAs discuss confidentiality **at the outset of the relationship** and thereafter as new circumstances may warrant.
- c) In order to minimize intrusions on privacy BAs **include only information** germane to the purpose for which the communication is made **in written, oral, and electronic reports, consultations, and other avenues.**
- d) BAs discuss confidential information obtained in clinical or consulting relationships, or evaluative data concerning clients, students, research participants, supervisees, and employees, only for appropriate scientific or professional purposes and only with persons clearly concerned with such matters.
- e) BAs **must not share or create situations** likely to result in the sharing of any identifying information (written, photographic, or video) about current clients and supervisees within social media contexts.

Mičanlivosť

Nezverejňovanie
informácií bez súhlasu
zo zákona

Zákony – zneužívanie

Konzultácie s inými BA
– meniť meno atď.

*Diskusie v reštaurácii,
či autobuse...*

2.07 MAINTAINING RECORDS

- (a) BA maintain appropriate confidentiality in creating, storing, accessing, transferring, and disposing of records under their control, whether these are written, automated, electronic, or in any other medium
 - Skrine
 - I-cloudes, drive
 - Emails
 - Dropbox
 - Transferovanie informácií
 - Dvojitý zámok
- (b) BA maintain and dispose of records in accordance with applicable laws, regulations, corporate policies, and organizational policies, and in a manner that permits compliance with requirements of this Code.

2.08 DISCLOSURES

- Behavior analysts **never disclose confidential information without the consent of the client**, except as mandated by law, or where permitted by law for a valid purpose, such as (1) to provide needed professional services to the client, (2) to obtain appropriate professional consultations, (3) to protect the client or others from harm, or (4) to obtain payment for services, in which instance disclosure is limited to the minimum that is necessary to achieve the purpose. Behavior analysts recognize that parameters of consent for disclosure should be acquired at the outset of any defined relationship and is an ongoing procedure throughout the duration of the professional relationship.
- Behaviorální analytik nikdy neposkytne důvěrné informace bez souhlasu klienta; **výjimkou jsou situace, kdy to nařizuje zákon, nebo když to zákon z nějakého oprávněného důvodu umožňuje**, jako například (1)za účelem poskytnutí potřebných odborných služeb klientovi, (2) získání odpovídající odborné konzultace, (3) k ochraně klienta či jiných osob před újmou, (4) nebo k získání platby za služby, ve kterémžto případě omezí poskytnutí důvěrných informací na minum potřebné k dosažení účelu. Behaviorální analytik uznává, že vymezení kritérií souhlasu s poskytnutím informací je třeba stanovit na začátku každého kvalifikovaného vztahu a jde o průběžný postup platný po dobu trvání profesního vztahu.

2.09 TREATMENT/INTERVENTION EFFIACY

- a) Clients have a right to effective treatment (i.e., **based on the research literature and adapted to** the individual client). Behavior analysts always have the obligation to **advocate for and educate** the client **about scientifically supported, most-effective treatment procedures**. Effective treatment procedures have been validated as having both long-term and short-term benefits to clients and society.
- b) Behavior analysts have the responsibility to advocate **for the appropriate amount** and level of service provision and oversight required to meet the defined behavior-change program goals.
- c) In those instances where **more than one scientifically supported treatment has been established**, additional factors may be considered in selecting interventions, including, but not limited to, efficiency and cost-effectiveness, risks and side-effects of the interventions, client preference, and practitioner experience and training.
- d) Behavior analysts review and appraise the effects of any treatments about which they are aware that **might impact the goals of the behavior-change program**, and their possible impact on the behavior change program, to the extent possible.

Kevin, 6 rokov s MP a sebapoškodzovaním a Robert, nový BCBA v jeho prípade

- Barret, B. H. et. al. (1991) The Right to Effective Education, *The Behavior Analyst*, 14(1), 79-82.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2733438/pdf/behavan00029-0082.pdf>
- Houten, R. V. et. al. (1988) The Right to Effective Behavioral Treatment, 21(4), 381-384.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1286137/>

- používať prístup podporené výskumnými štúdiami
 - adaptovať prístupy k individuálnym potrebám klienta
 - hodnotiť efektívnosť prístupu (hodnotiť efekty pri žiadnej intervencii)
 - hodnotiť náhradné prístupy
-
- ❖ Rodič chce používať **selection-based systém** a vy ste za **topography based system**

2.10 DOCUMENTING PROFESSIONAL WORK AND RESEARCH

- a) Behavior analysts appropriately **document their professional work** in order to facilitate provision of services later by them or by other professionals, to ensure accountability, and to meet other requirements of organizations or the law.
 - b) Behavior analysts have a responsibility to create and maintain documentation in the kind of detail and quality that would be consistent with best practices and the law.
- a) Behaviorální analytik svoji odbornou práci náležitě dokumentuje, tak aby usnadnil další poskytování služeb, které bude zajišťovat on nebo další odborníci, aby dostál své odpovědnosti a vyhověl dalším požadavkům ze strany organizací a zákona.
 - b) Behaviorální analytik je odpovědný za vedení a uchovávání dokumentace natolik detailní a kvalitní, aby byla v souladu s osvědčenou praxí a požadavky zákona.

2.11 RECORDS AND DATA

- a) Behavior analysts create, maintain, disseminate, store, retain, and dispose of records and data relating to their research, practice, and other work in accordance with applicable laws, regulations, and policies; in a manner that permits compliance with the requirements of this Code; and in a manner that allows for appropriate transition of service oversight at any moment in time.
 - b) Behavior analysts must retain records and data for at least seven (7) years and as otherwise required by law.
- a) Behaviorální analytik vytváří, udržuje, šíří, uchovává, archivuje a likviduje záznamy a data ohledně svého výzkumu, praxe či jiné práce, a to souladu se zákonem, právními předpisy a postupy, v souladu s požadavky tohoto Etického kodexu a způsobem, který umožňuje kdykoli náležitě převést dohled nad službou.
 - b) Behaviorální analytik má povinnost archivovat záznamy a data po dobu nejméně sedmi (7) let, nebo jak vyžaduje zákon.

2.12 CONTRACTS, FEES, AND FINANCIAL ARRANGEMENTS

- a) Prior to the implementation of services, BAs ensure that there is in place a signed contract outlining the responsibilities of all parties, **the scope of behavior-analytic services** to be provided, and behavior analysts' obligations under this Code.
 - Typy všeobecných a špecifických služieb, informované súhlasy
 - Každodenný jazyk
 - ASAP
 - Cestovné náklady a ďalšie položky
- b) As early as is feasible in a professional or scientific relationship, BAs reach an agreement with their clients specifying compensation and billing arrangements.
- c) BAs' fee practices are consistent with law and BAs do not misrepresent their fees. If limitations to services can be anticipated because of limitations in funding, this is discussed **with the client as early as is feasible**.
- d) When funding circumstances change, the financial responsibilities and limits must be revisited with the client.

2.13 ACCURACY IN BILLINGS REPORTS

- Behavior analysts accurately state the nature of the services provided, the fees or charges, the identity of the provider, relevant outcomes, and other required descriptive data.
 - Odlišné služby – odlišné sadzby

2.14 REFERRALS AND FEES

- Behavior analysts must not receive or provide money, gifts, or other enticements for any professional referrals. Referrals should include multiple options and be made based on objective determination of the client need and subsequent alignment with the repertoire of the referee. When providing or receiving a referral, the extent of any relationship between the two parties is disclosed to the client.
- Behaviorální analytik nesmí za profesní doporučení přijmout ani poskytnout peníze, dary ani jakékoli jiné pobídky. Odkázání na jiného odborníka má zahrnovat více možností a vycházet z objektivního určení potřeb klienta s návazností na služby poskytované daným odborníkem. Při poskytování nebo přijímání doporučení je klient informován o typu a míře vztahu existujícího mezi oběma stranami.

2.15 INTERRUPTING OR DISCONTINUING SERVICES

- a) BAs act in the **best interests of the client and supervisee** to avoid interruption or disruption of service.
- b) BAs make **reasonable and timely efforts for facilitating** the continuation of behavioranalytic services in the event of unplanned interruptions (e.g., due to illness, impairment, unavailability, relocation, disruption of funding, disaster).
- c) When entering into employment or contractual relationships, BAs provide for orderly and appropriate resolution of responsibility for services in the event that the employment or contractual relationship ends, with paramount consideration given to the welfare of the ultimate beneficiary of services.
- d) Discontinuation only occurs after efforts to transition have been made. BAs discontinue a professional relationship in a timely manner when the client: (1) **no longer needs the service**, (2) **is not benefiting from the service**, (3) **is being harmed by continued service**, or (4) **when the client requests discontinuation**. (See also, 4.11 Discontinuing Behavior-Change Programs and Behavior-Analytic Services).

Zmeny v novom Etickom kódexe behaviorálnych analytikov (s pl. od 2022) – 6 dôvodov

- a) BAs do not abandon clients and supervisees. Prior to discontinuation, for whatever reason, behavior analysts: discuss service needs, provide appropriate pre-termination services, **suggest alternative service providers** as appropriate, and, upon consent, take other reasonable steps to facilitate timely transfer of responsibility to another provider.

ZODPOVEDNOSŤ BEHAVIORÁLNEHO ANALYTika JE VO VZŤAHU K:

klientovi

Klientovi a jeho
zástupcom

Osobe platiacej
za služby

Všetkým,
ktorých sa
služby dotýkajú

BEHAVIORÁLNY ANALYTIK NESMIE NIKDY ZVEREJNIŤ INFORMÁCIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO SÚHLASU Klienta. PRAVDA/LOŽ

pravda

lož

Klienti musia byť informovaní o ich práve sa stážovať na profesijné služby behaviorálneho analyтика. Toto právo sa nachádza v ktorom kóde?

Konzultácie
(Consultations)

Udržiavanie
mlčanlivosti
(Maintaining
Confidentiality)

Práva a
privilégia
klientov (Rights
and
Prerogatives of
Clients)

Zodpovednosť
(responsibility)

ETICKÁ SITUÁCIA

- Behaviorálny analytik zamestnaný v zariadení je požiadaný pracovať so študentom, ktorý pravidelne prejavuje agresívne správanie a uteká zo školy a aktivít. Podmienky zmluvy od neho vyžadujú, aby sa venoval tým študentom, ktorí si vyžadujú behaviorálne intervencie. Jeho náplň práce typicky zahŕňa funkčné behaviorálne hodnotenie (FBA), tvorbu behaviorálnych intervenčných plánov, školenie zamestnancov a implementovanie behaviorálnych plánov študentov priamo v praxi. Spomínaný študent je býva na tej istej ulici ako behaviorálny analytik a hrá sa spolu s jeho deťmi. Behaviorálny analytik sa cíti byť zaviazaný poskytovať služby, na ktoré bol prijatý, ale je znepokojený prípadnými dopadmi nového profesionálneho vzťahu so svojim susedom (napríklad možnosť, že ho rodič študenta bude kontaktovať v jeho voľnom čase doma alebo v okolí a diskutovať s ním správanie jeho dieťaťa v škole).
- Čo by mal behaviorálny analytik robiť? Aké body Profesionálneho a etického kódexu behaviorálnych analytikov boli/môžu byť narušené?

ETICKÁ SITUÁCIA 2

- Mária je BCBA a zároveň učiteľka v materskej škole, kde učí už druhý rok. V súčasnosti dostala ponuku učiť v špeciálnej triede pri materskej škole. Bola oboznámená s tým, že do jej triedy príde nové dieťa z cudzojazyčného prostredia, ktoré má diagnostikované PAS. Bola oboznámená s tým, že rodina doma nerozpráva česky. Aj keď mala Mária už viaceré skúsenosti s deťmi s autizmom, obáva sa iného kultúrneho prostredia a rozpráva iným jazykom. Vie, že na základne etických zásad BACB nie je vhodné, aby pracovala s dieťaťom, s ktorým nemá dostatočné skúsenosti, ale nemôže si vyberať, ktoré dieťa príde do jej triedy. Taktiež jej bolo povedané, že v škole nemajú extra zdroje na zaplatenie ďalšieho človeka mimo školu.
- Ktoré kódy v Profesionálnom a etickom kódexe behaviorálneho analyтика sa dotýkajú tejto situácie?

ETICKÁ SITUÁCIA 3

- Táňa je BCBA, ktorá sa zameriava na ranú intervenciu. Ako súčasť jej práce v centre včasnej intervencie je aj práca s rodinou v domácom prostredí. Poslednú domu strávila veľa času s jednou konkrétnou rodinou, ktorá má 4 ročné dieťa s autizmom. Veľkým problémom bolo pre rodinu vyrovnať sa s diagnózou a tiež sa nevedela rodina dlhšie stotožniť s behaviorálno-analytickými službami. Najmä mama mala veľký negatívnu skúsenosť na začiatku s ABA v súvislosti s predchádzajúcim ABA terapeutom. Táňa sa veľmi snažila pracovať na dôvere maminy a cíti, že robí pomalý progres. Na ich poslednom spoločnom stretnutí jej mama nadšene hovorila o workshope o Floortime, na ktorom sa práve zúčastnila. Mama si myslí, že ide o skvelý prístup, ktorý by chcela začleniť do programu jej dieťaťa. Dokonca dala Táni aj knihu o Floortime a poprosila ju, aby začala zapájať aj Floortime do práce s jej dieťaťom. Táňa nevie veľa o tomto prístupe a je si tiež istá, že nejde o vedecky podporený prístup.
- *Ktoré kódy v Profesionálnom a etickom kódexe behaviorálneho analyтика sa dotýkajú tejto situácie?*
- *Čo by ste poradili Táni?*

3.0 Assessing Behavior

- 3.01 Behavior-Analytic Assessment**
- 3.02 Medical Consultation**
- 3.03 Behavior-Analytic Assessment Consent**
- 3.04 Explaining Assessment Results**
- 3.05 Consent-Client Records**

3.01 BEHAVIORAL-ANALYTIC ASSESSMENT

- a) Behavior analysts conduct **current assessments prior to making recommendations or developing behavior-change programs**. The **type of assessment** used is determined by client's needs and consent, environmental parameters, and other contextual variables. When behavior analysts are developing a **behavior-reduction program**, they must first conduct a **functional assessment**.
 - b) Behavior analysts have an obligation to **collect and graphically display data**, using behavior-analytic conventions, in a manner that allows for decisions and recommendations for behavior-change program development.
- a) Před vydáním doporučení či vypracováním programu změny chování provede behaviorální analytik hodnocení aktuálního stavu. Použitý typ hodnocení záleží na potřebách a souhlasu klienta, na charakteristice prostředí a dalších proměnných kontextu. Pokud analytik připravuje program redukce chování, musí nejprve provést funkční hodnocení.
 - b) Behaviorální analytik má povinnost sebrat data a graficky je znázornit behaviorálně analytickým způsobem, který umožní přijmout rozhodnutí a doporučení pro vypracování programu změny chování.

3.02 MEDICAL CONSULTATION

- Behavior analysts recommend **seeking a medical consultation** if there is any reasonable possibility that a referred behavior is influenced by medical or biological variables.
- Pokud existuje jakákoli přiměřená možnost, že je dané chování ovlivněno zdravotními či biologickými proměnnými, doporučí behaviorální analytik lékařskou konzultaci.

3.03 BEHAVIORAL-ANALYTIC ASSESSMENT CONSENT

- a) Prior to conducting an assessment, behavior analysts must explain to the client the procedure(s) to be used, who will participate, and how the resulting information will be used.
 - b) Behavior analysts must obtain the client's written approval of the assessment procedures **before implementing them.**
-
- a) Před zahájením hodnocení musí behaviorální analytik klientovi vysvětlit, jaký postup(y) bude používat, kdo se hodnocení zúčastní, a jak budou využity výsledné informace.
 - b) Behaviorální analytik musí od klienta získat písemný souhlas s postupy hodnocení před tím, než je použije.

3.04 EXPLAINING ASSESSMENT RESULTS

- Behavior analysts explain assessment results **using language and graphic displays of data** that are reasonably **understandable to the client**.
- Výsledky hodnocení musí behaviorální analytik vysvětlit, a to takovým jazykem a pomocí grafického znázornění dat, které budou pro klienta přiměřeně srozumitelné.

3.05 CONSENT-CLIENT RECORDS

- Behavior analysts obtain the written consent of the client before obtaining or disclosing client records from or to other sources, for assessment purposes.
- Behaviorální analytik získá od klienta písemný souhlas ještě před tím, než si pro účely hodnocení o něm pořídí záznamy z jiných zdrojů, nebo záznamy sdělí jiným.

4.0 Behavior Analysts and the Behavior-Change Program

- 4.01 Conceptual Consistency**
- 4.02 Involving Clients in Planning and Consent**
- 4.03 Individualized Behavior-Change Programs**
- 4.04 Approving Behavior-Change Programs**
- 4.05 Describing Behavior-Change Program Objectives**
- 4.06 Describing Conditions for Behavior-Change Program Success**
- 4.07 Environmental Conditions that Interfere with Implementation**
- 4.08 Considerations Regarding Punishment Procedures**
- 4.09 Least Restrictive Procedures**
- 4.10 Avoiding Harmful Reinforcers**
- 4.11 Discontinuing Behavior-Change Programs and Behavior-Analytic Services**

Behavior analysts are responsible for all aspects of the behavior-change program from conceptualization to implementation and ultimately to discontinuation.

4.01 CONCEPTUAL CONSISTENCY

- Behavior analysts design behavior-change programs that are **conceptually consistent with behavior-analytic principles.**
- Behaviorální analytik navrhuje programy změny chování, které jsou koncepcně ve shodě s principy behaviorální analýzy.

4.02 INVOLVING CLIENTS IN PLANNING AND CONSENT

- Behavior analysts **involve the client in the planning of and consent for behavior-change programs.**
- Behaviorální analytik zapojí klienta do plánování programů změny chování a získá jeho souhlas.

4.03 INDIVIDUALIZED BEHAVIOR-CHANGE PROGRAMS

- a) Behavior analysts **must tailor** behavior-change programs to the **unique behaviors, environmental variables, assessment results, and goals of each client.**
 - a) Behaviorální analytik musí program změny chování vypracovat na míru tak, aby odpovídal jedinečnému chování každého klienta, proměnným faktorům jeho prostředí, výsledkům hodnocení a jeho cílům.
 - b) Behaviorální analytik nekopíruje programy změny chování vypracované jinými.
- b) Behavior analysts **do not plagiarize** other professionals' behavior-change programs.

4.04 APPROVING BEHAVIOR-CHANGE PROGRAMS

- Behavior analysts must **obtain the client's written approval** of the behavior-change program before implementation or making significant modifications (e.g., change in goals, use of new procedures).
- Před implementací programu změny chování nebo jeho významnou změnou (např. změna cílů, použití nového postupu), musí behaviorální analytik získat psaný souhlas svého klienta.

4.05 DESCRIBING BEHAVIOR-CHANGE OBJECTIVES

- Behavior analysts describe, in writing, the **objectives** of the behavior-change program to the client before attempting to implement the program. To the extent possible, a **risk-benefit analysis** should be conducted on the procedures to be implemented to reach the objective. The description of program objectives and the means by which they will be accomplished is an **ongoing process** throughout the duration of the client-practitioner relationship.
- Než se začne behaviorální analytik pokoušet o implementaci programu změny chování, popíše nejprve klientovi jeho cíle písemnou formou. Postupy naplánované pro dosažení cílů je třeba v možné míře posoudit pomocí analýzy přínosů a rizik. Popisování cílů programu a prostředků k jejich dosažení představuje průběžný proces, který probíhá po dobu trvání vztahu mezi terapeutem a klientem.

4.06 DESCRIBING CONDITIONS FOR BEHAVIOR-CHANGE PROGRAM SUCCESS

- Behavior analysts describe to the client the environmental conditions that are necessary for the behavior-change program to be effective.
- Behaviorální analytik klientovi popíše, jaké podmínky prostředí jsou potřebné, aby mohl být program změny chování efektivní.

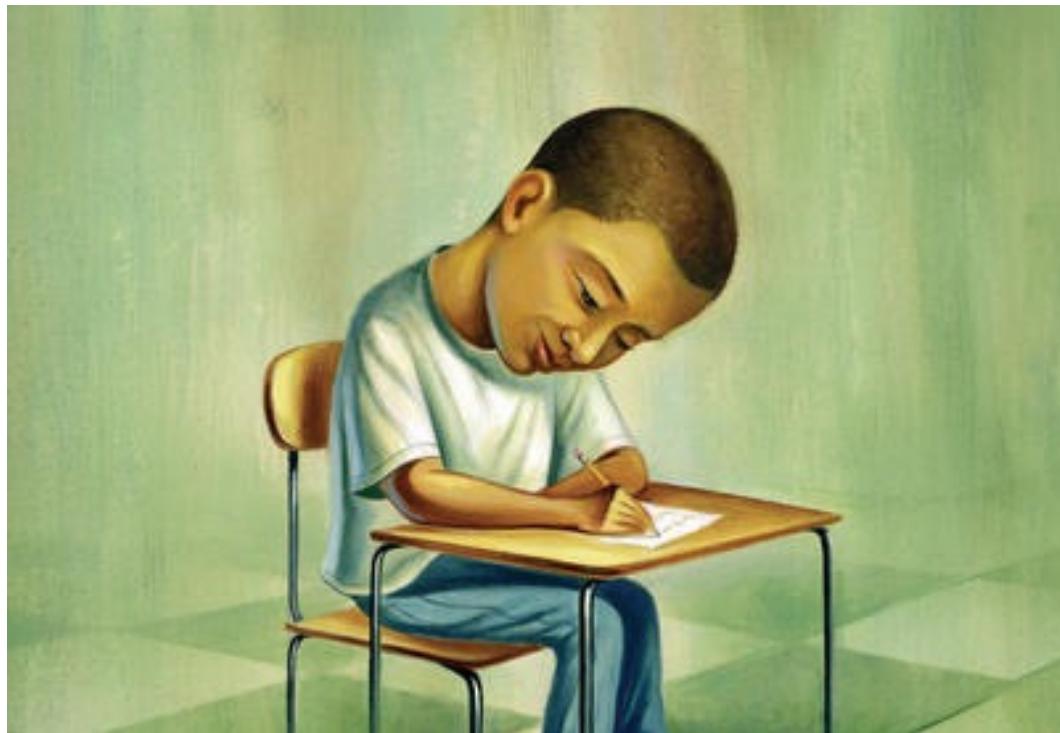
4.07 ENVIRONMENTAL CONDITIONS THAT INTERFERE WITH IMPLEMENTATION

- a) If environmental conditions **prevent implementation of a behavior-change program**, behavior analysts **recommend** that other **professional assistance** (e.g., assessment, consultation or therapeutic intervention by other professionals) be sought.
 - b) If environmental conditions hinder implementation of the behavior-change program, behavior analysts **seek to eliminate the environmental constraints**, or identify in writing the obstacles to doing so.
- a) Pokud implementaci programu změny chování brání podmínky daného prostředí, doporučí behaviorální analytik vyhledání další profesionální pomoci (např. hodnocení, konzultace nebo terapeutické intervence dalších odborníků).
 - b) Pokud implementaci programu změny chování brzdí podmínky daného prostředí, behaviorální analytik se snaží podmínky odstranit, nebo písemně identifikuje, jaké překážky tomu brání.

4.08 CONSIDERATIONS REGARDING PUNISHMENT PROCEDURES

- a) Behavior analysts **recommend reinforcement rather than punishment** whenever possible.
- b) If punishment procedures are necessary, behavior analysts always **include reinforcement procedures for alternative behavior** in the behavior-change program.
- c) Before implementing punishment-based procedures, behavior analysts **ensure that appropriate steps have been taken to implement reinforcement-based procedures** **unless** the severity or dangerousness of the behavior necessitates immediate use of aversive procedures.
- d) Behavior analysts ensure that aversive procedures are accompanied by **an increased level of training, supervision, and oversight**. Behavior analysts must **evaluate** the effectiveness of aversive procedures in a timely manner and **modify** the behavior-change program if it is ineffective. Behavior analysts always include a **plan to discontinue the use of aversive procedures when no longer needed**.
- a) Kdykoli je to možné, doporučí behaviorální analytik raději posílení než trest.
- b) Pokud jsou postupy založené na trestu nutné, zahrne behaviorální analytik do programu změny chování vždy i postupy založené na posílení alternativního chování.
- c) Před implementací postupů založených na trestu se behaviorální analytik ujistí, že byly podniknuty odpovídající kroky k implementaci postupů založených na posílení, ledaže by závažnost či nebezpečnost chování vyžadovala okamžité použití averzivních postupů.
- d) Behaviorální analytik se ujistí, že averzivní postupy doprovází zvýšená úroveň výcviku, supervize a dohledu. V příhodnou dobu musí analytik vyhodnotit, zda jsou averzivní postupy účinné a upravit program změny chování, pokud tento není efektivní. Analytik vždy naplánuje rovněž ukončení averzivních postupů, až již nebudou nutné.

POUŽÍVANIE TRESTOV V ŠKOLSTVE

- Ako je nastavený systém v našich školách?
- Aké tresty a za akých podmienok sa používajú?
- Time-out, vylučovanie, suspendovanie
- Vplyvy na vylúčeného žiaka
- „School to prison pipeline“

CHRIS BUZELLI, ZDROJ: [HTTPS://WWW.LEARNINGFORJUSTICE.ORG/MAGAZINE/SPRING-2013/THE-SCHOOL-TO-PRISON-PIPELINE](https://www.learningforjustice.org/magazine/spring-2013/the-school-to-prison-pipeline)

4.09 LEAST RESTRICTIVE PROCEDURES

- Behavior analysts review and appraise the restrictiveness of procedures and **always recommend the least restrictive procedures** likely to be effective.
- Behaviorální analytik posoudí a vyhodnotí restriktivnost postupů a vždy doporučí nejméně restriktivní postupy, u nichž je pravděpodobné, že budou efektivní.

4.10 AVOIDING HARMFUL REINFORCERS

- Behavior analysts minimize the use of items as potential reinforcers that may be **harmful to the health and development** of the client, or that may require excessive motivating operations to be effective.
- Behaviorální analytik minimalizuje použití takových potenciálně posilujících objektů, které mohou být škodlivé pro zdraví a vývoj klienta, nebo k tomu, aby byly efektivní, mohou vyžadovat přehnané motivující operace.

4.10 DISCONTINUING BEHAVIOR-CHANGE PROGRAMS AND BEHAVIOR-ANAYLTIC SERVICES

- a) Behavior analysts establish **understandable and objective** (i.e., measurable) criteria for the **discontinuation** of the behavior change program and describe them to the client. (See also, 2.15d Interrupting or Discontinuing Services)
 - a) Pro ukončení programu změny chování stanoví behaviorální analytik srozumitelná a objektivní (tj. měřitelná) kritéria a popíše je klientovi. (Viz rovněž 2.15 (d) *Přerušení nebo ukončení služeb*)
 - b) Behaviorální analytik ukončí poskytování služeb klientovi, když jsou kritéria stanovená pro ukončení dosažena, jako v případě, kdy se dosáhne série stanovených cílů.(Viz rovněž 2.15 (d) *Přerušení nebo ukončení služeb*)
- b) Behavior analysts **discontinue services** with the client when the established criteria for discontinuation are attained, as in when a series of agreed-upon goals have been met. (See also, 2.15d Interrupting or Discontinuing Services)

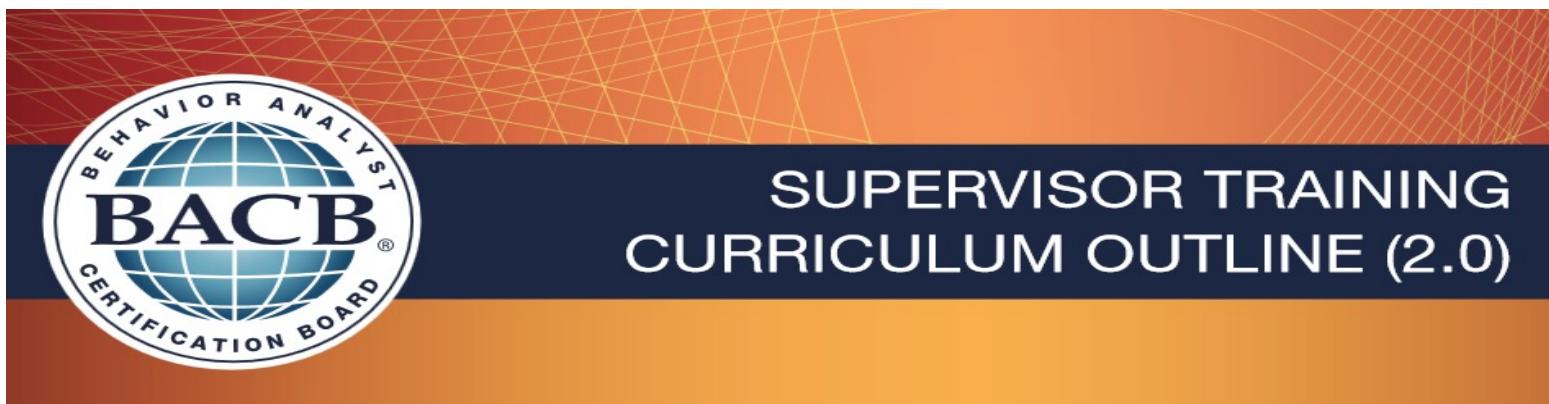
5.0 Behavior Analysts as Supervisors

- 5.01 Supervisory Competence**
- 5.02 Supervisory Volume**
- 5.03 Supervisory Delegation**
- 5.04 Designing Effective Supervision and Training**
- 5.05 Communication of Supervision Conditions**
- 5.06 Providing Feedback to Supervisees**
- 5.07 Evaluating the Effects of Supervision**

When behavior analysts are functioning as supervisors, they must take full responsibility for all facets of this undertaking. (See also,
1.06 Multiple Relationships and Conflict of Interest,
1.07 Exploitative Relationships,
2.05 Rights and Prerogatives of Clients,
2.06 Maintaining Confidentiality,
2.15 Interrupting or Discontinuing Services,
8.04 Media Presentations and Media-Based Services,
9.02 Characteristics of Responsible Research,
10.05 Compliance with BACB Supervision and Coursework Standards)

5.01 SUPERVISORY COMPETENCE

- Behavior analysts supervise only within their areas of defined competence.
- Behaviorální analytik provádí supervizi pouze v oblasti své vymezené způsobilosti.

5.02 SUPERVISORY VOLUME

- Behavior analysts take on only a volume of supervisory activity that is **commensurate with their ability to be effective.**
- Behaviorální analytik přijme pouze takové množství supervize, které může efektivně zvládnout.

5.03 SUPERVISORY DELEGATIONS

- a) Behavior analysts **delegate** to their supervisees **only those responsibilities** that such persons can reasonably be expected to **perform competently, ethically, and safely**.
 - b) If the supervisee does not have the skills necessary to perform competently, ethically, and safely, behavior analysts **provide conditions for the acquisition of those skills**.
- a) Behaviorální analytik deleguje svým supervidovaným osobám pouze takové odpovědnosti, u nichž se dá rozumně předpokládat, že je tyto osoby vykonají kompetentně, eticky a bezpečně.
 - b) Pokud nemá supervidovaná osoba potřebné dovednosti ke kompetentnímu, etickému a bezpečnému působení, zajistí behaviorální analytik podmínky k tomu, aby mohla těchto dovedností nabýt.

5.04 DESIGNING EFFECTIVE SUPERVISION AND TRAINING

- Behavior analysts ensure that supervision and trainings are **behavior-analytic in content, effectively and ethically designed, and meet the requirements for licensure, certification, or other defined goals.**
- Behaviorální analytik zajistí, že supervize a výcvik budou mít behaviorálně analytický obsah, budou navrženy efektivně a eticky a budou splňovat požadavky pro udělení licence, certifikace anebo další stanovené cíle.

5.05 COMMUNICATIN FOR SUPERVISION CONDITIONS

- Behavior analysts provide a **clear written description** of the purpose, requirements, evaluation criteria, conditions, and terms of supervision prior to the onset of the supervision.
- Ještě před zahájením supervize behaviorální analytik psanou a jasnou formou popíše, jaký je její účel, požadavky, kritéria hodnocení, předpoklady a podmínky.

5.06 PROVIDING FEEDBACK TO SUPERVISEES

- a) Behavior analysts design **feedback** and **reinforcement systems** in a way that improves supervisee performance.
- b) Behavior analysts provide **documented, timely feedback** regarding the performance of a supervisee on an ongoing basis. (See also, 10.05 Compliance with BACB Supervision and Coursework Standards)
 - a) Behaviorální analytik vytváří systémy poskytování zpětné vazby a systémy posilování způsobem, aby se zlepšovala výkonnost supervidované osoby.
 - b) Behaviorální analytik průběžně poskytuje k výkonu supervidované osoby zdokumentovanou a včasnou zpětnou vazbu. (Viz rovněž *10.05 Dodržování standardů BACB pro supervizi a výuku*)

5.07 EVALUATING THE EFFECTS OF SUPERVISION

- Behavior analysts design systems for obtaining ongoing evaluation of their own supervision activities.
- Behaviorální analytik si vytvoří systém pro získání průběžného hodnocení své vlastní supervizorské činnosti.

6.0 Behavior Analysts' Ethical Responsibility to the Profession of Behavior Analysts

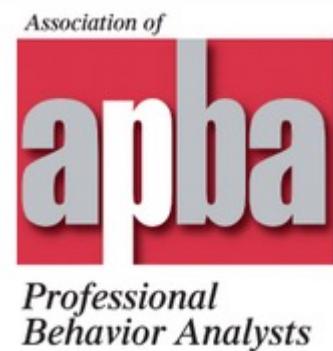
6.01 Affirming Principles

6.02 Disseminating Behavior Analysis

Zodpovednosť konáť v najlepšom záujme klienta!

6.01 AFFIRMING PRINCIPLES

- a) Above all other professional training, behavior analysts uphold and advance the values, ethics, and principles of the profession of behavior analysis.
- b) Behavior analysts have an obligation to participate in behavior-analytic professional and scientific organizations or activities.
- a) Behaviorální analytik dodržuje a prosazuje hodnoty, etické normy a zásady behaviorální analýzy před veškerým jiným odborným výcvikem.
- b) Behaviorální analytik má povinnost zapojit se do odborných a vědeckých organizací behaviorální analýzy či aktivit.

6.01 DISSEMINATING BEHAVIOR ANALYSIS

- Behavior analysts promote behavior analysis by making information about it available to the public through presentations, discussions, and other media.
- Behaviorální analytik propaguje behaviorální analýzu, informace o ní zpřístupňuje veřejnosti prostřednictvím prezentací, diskuzí a dalších médií.

THE ETHICS CODE FOR BEHAVIOR ANALYSTS (2020) S PL.2022

- Section 1. – Responsibility as a Professional
- **Section 2 – Responsibility in Practice**
- Section 3 – Responsibility to Clients and Stakeholders
- Section 4 – Responsibility to Supervisees and Trainers
- Section 5 – Responsibility in Public Statements
- Section 6 – Responsibility in Research

-
- 1.0 Responsible Conduct for Behavior Analysts
 - 2.0 Behavior Analysts' Responsibility to Clients
 - 3.0 Assessing Behavior
 - 4.0 Behavior Analysts and the Behavior-Change Program
 - 5.0 Behavior Analysts as Supervisors
 - 6.0 Behavior Analysts' Responsibility to the Profession of Behavior Analysts
 - 7.0 Behavior Analysts' Responsibility to Colleagues
 - 8.0 Public Statements
 - 9.0 Behavior Analysts and Research
 - 10.0 Behavior Analysts' Ethical Responsibility to the BACB

4 – ZODPOVEDNOSŤ VOČI SUPERVIDOVANÝM A ŠKOLENÝM OSOBÁM

- Supervízor musí poznať požiadavky na neho kladené
- Kontinuálne sa vzdeláva a rozširuje svoje kompetencie
- Počet osôb!
- Udržiavanie dokumentácie (7 rokov)
- Evidence based procedures, positive reinforcement, individualized approach
- pozor na diverzitu
- Procesy hodnotenia efektivity
- Otázky ukončovania služieb

5 – ZODPOVEDNOSŤ PRI VEREJNÝCH VYHLÁSENIACH

- Uprednostňovanie práv klienta
- Dôvernosť údajov klienta
- Aktuálne vedecké poznanie, behaviorálna konceptualizácia, nie špecifické rady
- Predchádzanie klamlivým vyjadreniam
- Nepropagovať intervencie, ktoré nemajú základ v behaviorálnej analýze

**These interventions are not behavioral in nature and are not covered by my BACB certification.
(5.06)**

Nepožadovať svedectvá za niečo... Napr. za prijatie nového klienta

Sociálne média a webové stránky (personálne – profesionálne), vždy informovaný súhlas pri publikovaní

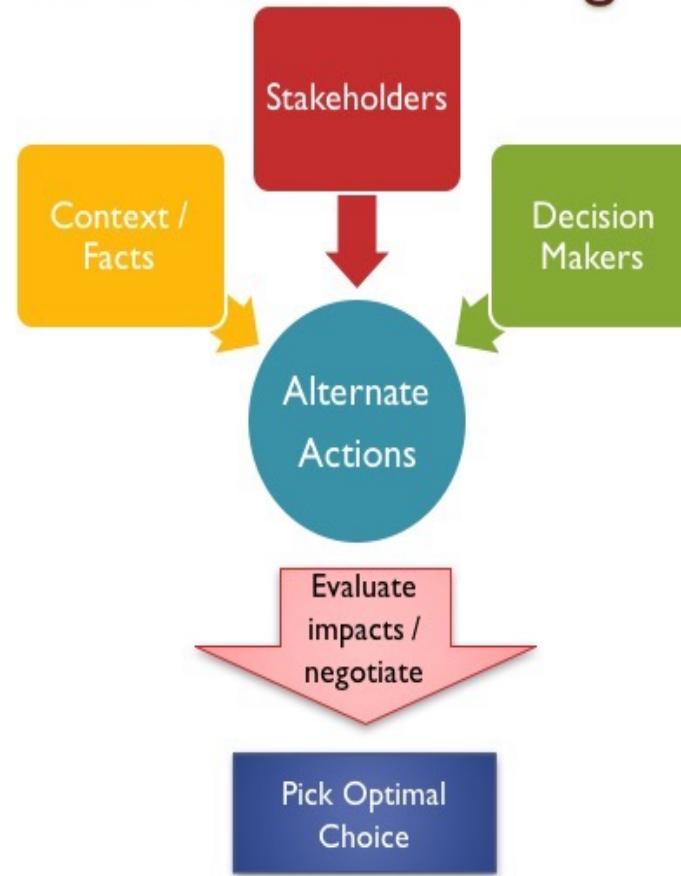
6 ZODPOVEDNOSŤ VO VÝSKUME

- Vždy dobro klienta na prvom mieste
- Súhlasy (klientov, etických komisií...)
- Právo vždy odstúpiť z výskumu v akomkoľvek štádiu jeho realizácie
- MInčanlivosť
- Kompetencie na realizáciu výskumu
- Dať kredit všetkým relevantným subjektom
- Plagiátorstvo
- Dokumentácia a uchovávanie dát
- Presnosť dát

ETHICAL DECISION MAKING

- Komplexné a mnohostranné etické dilemy
- Riadiť sa etickým kódexom a ďalšími relevantnými dokumentmi
- Dokumentovať všetky kroky riešenia, služby, prístupy apod.
- Dodržiavať diskrétnosť
- Model riešenia etickej dilemy

Ethical Decision Making Model

Ethical Decision-Making Model based on work by Shaun Taylor
zdroj: <https://serc.carleton.edu/geoethics/Decision-Making>.

1. Jasne pomenujte problém a zvážte potencionálne rizikové faktory, ktoré môžu viesť k poškodeniu jedinca
2. Identifikujte všetky relevantné osoby
3. Zhromaždite všetky relevantné dokumenty a monitorujte aj informácie poskytované od iných osôb, aby ste si potvrdili existenciu etickej obavy
4. Zvážte vaše doterajšie skúsenosti, vzdelanie, ale aj zaujatosť v danom kontexte, či jedincovi
5. Identifikujte základné princípy a štandardy Kódu
6. Konzultujte s prípadne ďalšími zdrojmi (kolegovia, výskum, iné modely etického rozhodovania sa)
7. Vytvorte niekoľko možných akcií na zníženie alebo odstránenie možného poškodenia za súčasného uprednostnenia najlepších záujmov klienta a v súlade s Kódom a relevantnými zákonomi

Ethical decsion making model podľa The Ethics Code for Behavior Analysts (2022)

-
8. Kriticky zhodnotte každé možné riešenie v súlade s Kódom, ich potencionálnym vplyvom na klienta a zúčastnené strany, pravdepodobnosťou ako rýchlo vieme vyriešiť etické obavy, ako aj preferencie klienta, sociálne akceptovanie, úroveň obmedzenia a udržiavania.
 9. Vyberte tú možnosť, ktorá sa zdá byť najviac pravdepodobná pre vyriešenie specifickej etickej obavy a zníženie podobným problémov v budúcnosti.
 10. Zrealizujte vybranú možnosť s spolupráci s relevantnými osobami, ktoré sú dotknuté v tejto veci a dokumentujte priebeh, ďalšie nutné kroky, na ktorých ste sa dohodli, mená relevantných jedincov a prípadných termínov.
 11. Hodnoťte podniknuté činnosti, aby ste sa uistili, že dané riešenie pomohlo úspešne vyriešiť daný problém.

READINGS

- Bailey, J., Burch, M. (2011) Ethics for Behavior Analysis, kapitola 1-7
- Cooper, J., Heron, T., Heward, W. L. (2007) Applied Behavior Analysis, kapitola 29 (Ethical Considerations for Applied Behavior Analysis)
- Houten, R. V., Axelrod, S., Bailey, J. S., Favell, J. E., Foxx, R. M., Iwata, B. A., Lovaas, O. I. (1988) The Right to Effective Behavioral Treatment. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 21 (4), 381-384.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1286137/pdf/jaba00098-0065.pdf>

LITERATURA

- Bailey, J., & Burch, M. (2011). *Ethics for Behavior Analyst*. New York: Routledge.
- Cooper, J. O., Heron W. E., Heward W. L. (2019). Applied Behavior Analysis (3rd Ed). Pearson Education.
- *Professional and Ethical Compliance Code for Behavior Analysts*. (2019). Littleton, CO: Behavior Analyst Certification Board. Dostupné z https://www.bacb.com/wp-content/uploads/2020/05/BACB-Compliance-Code-english_190318.pdf
- Ethics Code for Behavior Analysts (2020) Dostupné z: <https://www.bacb.com/wp-content/uploads/2020/11/Ethics-Code-for-Behavior-Analysts-2102010.pdf>
- *Soubor profesních a etických zásad pro behaviorální analytiky*. (2014). Littleton, CO: Behavior Analyst Certification Board. Dostupné z <https://csaba.cz/wp-content/uploads/2019/03/160925-compliance-code-czech.pdf>